

Norske Landmænd,

udgivet af J. Schrøder.

N° 6.

Løverdagen den 5te Februar 1859.

3^{die} Aarg.

Indhold.

Om Gårder og Gårdehold i Norge. — Arbeidsbestens Røgt og Pleie. — Jætkøbere i Amerika. — Inden- og udenlandske Efterretninger.

Om Gårder og Gårdehold i Norge.

(Af J. Th. Landmark.)

Det er en bekendt Sag, at Landet i utrolig Mængde er bedækket med Gårder og Markstjæl. Den Fremmede paatrænger sig strax Forundring over alle disse bøde Forsvarslinier, der i den Uindvielses Indbildning endog er bleven anseet for norske Palissader mod de engang i Fremtiden ventede Russers Indtrængen i vort paa kunstige Befæstninger fattige Land.

Sandt at sige, forstaar jeg ligesaalidt som Ublændingen, hvad alle disse Gårder skulle tjene til; thi det gamle Svar: „for at beskytte Eiendommen og dens enkelte Jorder for fremmede og egne Kreaturer,“ tilfredsstiller mig ikke. Gjøre end Ski-Gårdene for Diebliffet denne Tjeneste, udelukker dette dog ikke Muligheden af deres Forskællighed, forudsat at Fredlysnigen ved andre Midler kan opnaaes; og det er disse andre Midler jeg i det Følgende skal søge at paavise.

I de forskjellige Landsdele er Gårdernes Mængde yderst forskjellig. Overalt, hvor Jorden er mest udstykket, hvilket finder Sted i Fjeldegnene, staa naturligvis Gårdene tættere end hvor Uparcelleringen mindre har fundet Indpas. Dog ikke alene i Fjeldbygderne, ogsaa i de egentlige Kornbygder, saasom paa Hedemarken, Rommerige og i Smaalene ere Gårdene i stor Overflodighed tilstede. Efter som Jorden er bleven opdyrket er der opstaaet forskjellige Jorder og disse ere næsten altid adskilte fra hinanden ved Ski-gårder. Ofte ligger midt imellem de ploiede Jorder Havnegange, hvis Grændser undertiden, som det ser ud til, med Jlid ere gjorte saa krogede som muligt, hvorved en hel Del mere Gårde bliver nødvendigt.

Paa flere Maader kunde Gårdeholdet betydelig indskrænktes:

- 1) Gårdeles ofte dyrkes i samme Aar flere fra hinanden liggende Stykker med samme Vært. Ved at indvie den hele Eiendom i faste

Stykker (Slag, Kobler, Bange, Jorder) og følge en nogenlunde ordnet Frugtfolge — den man allerede paa mange Steder har — vilde man lettelig kunne lægge flere af de gamle Stykker sammen til eet, og herpaa dyrke den Vært, som ellers vilde have opfyldt flere adskillt liggende Smaastykker. I fald dette System befulgtes over hele Eiendommen, vilde den, hvor samme er udskiftet og samlet beliggende — blive delt i forholdsvis faa Dele — i Reglen vel 6 til 8 —, medens samme Eiendom uden denne Ordning maatte deles i mange Gange saa mange. At en stor Del Gårder derved kunde sloifes, er indlysende.

- 2) Naar Kobbelsbrug med Havnegang paa en saadan ordnet Eiendom er indført, kan man lettelig spare en stor Mængde Gårder ved at indrette dem let flytbare og kun at holde Gårde om de Stykker, der i det Aar havnes. Indføres Tjaaring eller Jætning, kan nok alle eller de fleste Gårder paa den indre Eiendom sloifes, — kun Eiendommens Grændser maa være forsynede med ordentlige Gårder.
- 3) Paa Eiendomme, hvor der holdes baade Kjør og Faar, kan meget Gårdemateriale spares ved at anvise de Sidste et eller flere Stykker til Havn, hvilke omgjøres med tættere Gårder end de øvrige Eiendommens Stykker, hvor kun Kjør og Heste havnes. Svin burde aldrig slippes løse, men altid staldfodres, da de ikke alene forlange et overordentligt tæt Gårde om sin Havn, men desuden af mange andre Grunde i Almindelighed hensigtsmæssigere staldfodres.
- 4) Ved at anlægge Gårdene saavidt muligt i lige Vinter uden formange Kroge, vil ogsaa adskillig Gårde indspares.
- 5) At alle Slags Gårder ved at passes godt blive mindst byrdefulde, forlange mindst Arbejde og mindst Materiale, tør vel ansees som fuldelig erkjendt.

Overalt, hvor der findes Stov nok, ere Ski-gårdene i Brug og derhos i umaadeligt Antal. Enkelte Udagelser herfra gives vel, saasom paa Lesfsø, hvor en Mængde Skigårder forefindes, uden at der er nogen Stov paa Stedet at tage af, men her ere heller ikke Gårdene længer opførte alene af de Grunde, som almindeligen ere

forherkende, men ogsaa for at forhindre Sneen fra at blæse bort om Vinteren, Noget, som Læs-sjøværingen anser for at være saa galt, at ingen Vølving vilde erholdes om Sneen ei blev liggende. Fra denne Erfarings Almindelighed at domme, maa Gjørderne i denne Bygd vel ogsaa ansees for at være nødvendige i større Mængde end andetsteds, men at Skigjørderne der ere de ene anvendelige, betvivler jeg. Mon ikke levende Hæfter og Hegn af Gran, Birk, Guldpil, Ener, Fjeldrøbs, Stikkelsbær, Nyperose eller Hassel skulde kunne erstatte dem? En eller anden af de her nævnte Træsorter vilde dog vistnok ved anvendt Omhu lade sig opdrage til Hæk. Jeg har aldrig hørt, at det har været forsøgt deroppe. Hvor meget billigere og nyttigere vilde ikke disse Gjørder være der, da de ikke alene erstattede Skigjørderne, men ogsaa sparede den i Nabobygderne endnu værende Skov, der ved fortsat Hugst til Skigjørderne snart ruineres, og da kan det let være for sent at tænke paa de levende Gjørder, da de maatte fra Begyndelsen ei lade sig opføre i Pøssjøs haarde Klima, uden ved Hjælp af Skigjørdernes Beskyttelse. Hvor skal man desuden naar den Tid kommer erholde Brænde i denne og andre trælose Bygder?

Det er hoist bekynderligt, at en saa forkert Indbegningsmaade, som den med Skigjørder ei almindeligen er bleven erstattet af hensigtsmæssigere og billigere Gjørder. Det er maasse for Mange endog noget Nytt, at Skigjørderne ere uhenigtsmæssige. Jeg maa beklage, at vore Forstmænd ei tage sig ivrigere af den Sag; ialfald ved jeg aldrig at have seet noget specielt fra dem i dette Anliggende, og dog er jeg overbevist om, at Ingen vælger en stærkere Dom over Skigjørderne end netop de. Der tales og skrives meget om, hvor elendigt det staar til med vore Skove, at Lommerhugsten maa standse eller ordnes bedre end hidtil, men at Hugsten af Skigaardstor og Sveg (s: Granbaand til Skigjørderne) i private og Almindingskove udelægges samme i en utrolig Grad, har jeg af vore Forstmænd aldrig seet tilstrækkelig oplyst, formodentlig fordi deres Tid hidtil har været optaget af andre Anliggender. Behreides Noget for hans altfor store Stor- og Sveghugst, er altid det visse Svar: „Skoven har godt af, at den tyndes noget ved Storhugsten og at den kvistes ved Sveghugstingen.“ Svaret anser desværre nok de Fleste for at være aldeles rigtigt, og man ser derfor mange af de bedre Jordbrugere med Jlid tynde ud sin Skov, og naar han rigtig vil være omhyggelig for den, da ikke at nøie sig med Sveghugsten, men end yderligere at kviste op Stammerne til lige under Kronen. Endog blandt vore Landbrugsstoleelever næres samme Tro, hvilket viser, at man ved vore Landbrugsstoler ikke lærer, hvad rationel Skovhusholdning er.

Ingen Skov kan — og især i vort Klima — være saa tyk, at Skoven vantrives derved. Om Ungskoven staar nok saa tyk vil den ikke vantrives for det, tværtimod, den vokser og trives langt bedre her, end hvor den er glæsen. Givte Skove

staa frodigere og bedre end Ungskovene? Hvorledes kunde de store Lommerdimensioner i vort Land blive til paa Steder, hvor Menneſtehaand aldrig forhen rakte hen? Hvor Skoven er tyk findes ingen Vng, ingen Græsbund, fort sagt, intet Skovgræs, men Jorden er dækket med en løs, gulbrun Mose, der sidst besytter den lige under værende porøse Jord for at tørke ud, samt opfanger, dækker og værder det nedfaldende Fro. Saadan skal Jordoverfladen være i en Skov for at kunne kaldes god. En Masse unge Trær vil her komme frem efter en passende Tynding og Jordoverfladen er snart aldeles dækket. Efterhaanden som de vore til, kvæles det ene i Vært tilbagestaaende Træ efter det andet, uden at de forherkende (hurtigtvoksende) Trær derved lider i sin Fremvært. Disse overvokrede Trær, som efterhaanden kues og dø ud, kunne uden Skade for Skoven tages bort inden de dø, men man maa være meget varjom i ei at tage for mange, hvortil man desværre er saa overordentlig tilbøielig. Man glemme fremfor alting ikke, at disse kvæde Trær vel kunne borttages uden Skade, men skade ikke om de blive staaende. Sveghugsten er derimod absolut skadelig. Som Sveg kunne kun benyttes de endnu unge og myge Grenene og disse bør aldeles ikke borttages, om de end staa nok saa tæt og tykt, thi de ikke alene tjene til at bedække Jordoverfladen og beskytte den mod Væts og Solens Indvirkninger, men ogsaa til direkte at ernære Træet. Bladene (Maalene) ere Træets vigtigste Ernæringsredskaber og tages disse bort, især i den yngre Alder, maa Træet absolut standse i Væsten. Man behøver her just ikke alene at bygge paa Theori, thi ethvert seende Menneſte vil strax kunne opdage, hvor meget mindre Marsskud et kvistet ungt Træ (især Granen og Furu) gjør end det ukvistede. Naar Træet bliver ældre, torres Grenene, da de nu ere overflødige; kunne derfor afvikles men due ei længere som Sveg.

Det er en skammelig Sædvane, som er gjængs i flere Egne, at Enhver efter Behag henter Sveg i den første den bedste Skov han træffer paa. Denne Skik er saa indgroet, at det aldrig er Tale om at holde sig inden sine egne Skovgrændser, om man end har nok saa meget der at tage af; man gaar did, man tror lettest at finde de bedste Sveg, og paa en anden Mandes Egendom hender det ikke saa sjelden, at det med gode Sveg bevokrede unge Træ uden videre nedhugges. Da Redskriveren af disse Linier som Gaardsfuldmægtig kom til vore Romerike bad han Gaardens Husmænd, der boede tæt ved og i Skoven, at gjøre Anmeldelse naar de traf Fremmede paa Sveghugst i den; men det var uden det mindste Resultat, ja Husmændene fandtes endog selv at være delagtige i denne Uvane, efterat jeg havde gjort dem opmærksom paa det Urigtige dert. Noget det lod til, de ei kunde fatte. Under Fjogedgaarden Haug paa vore Romerike ligger en ikke ubetydelig Skov, i hvilken der er en hel Del Sveg, paa Grund af, at Brugerne i en Række af Aar havde indskrænket sine Skigjørder. Denne

Skov blev derfor i de sidste Aar et velkomment Plyndringssted for Bygden, der allerede har tømt sin Alminding, og det i den Grad, at kun enkelte Stykker hist og her ere tilbage.

At de mindre Skovstrækninger i de tættest befolkede Bygder befinde sig i daarlig Væxttilstand, har nok fornemmelig sin Grund i, at den yngre Aldersklasse efterhaanden bortbugges til Stor og Sveg, de ældste derimod til Bed, og kun to Aldersklasser: den mellem Storalderen og Bedalderen og den ganske unge under Storalderen blive staaende. Efterhaanden bortbugges først nævnte af disse, og ved overdreven Størhugst i Forening med den skadelige Sveghentning reduceres snart den hele Skovstrækning til noget tyndt uværterligt Kram, mellem hvilke Vingen og andre Skovgræs paa det herligste vegetere og lægge Hindringer i Veien for den gjenstaaende Skovs naturlige Fortykning og Væxt. Ved Bedhugst alene vilde et langt større og for Bygden nyttigere Produkt være at erholde.

Ved Foranstaaende tror jeg fyldestgjørende at have bevist Skigjærdernes odelæggende Indflydelse, og at det er uskikkert om Samme ombyttes med andre Slags Gjærder, vil vel derfor euhver Apartist indrømme, naar kun andre Gjærdesmaader passende kunne anbringes istedet.

Paa ovre Kommerike har enkelte af de bedre Jordbringere begyndt med at erstatte de egentlige tætte Skigjærder med nogle paa anden Maade opførte Skigjærder, hvori langt fra saa meget Materiale bliver benyttet, og som derhos ere lettere at flytte end de almindelige Skigjærder. Væden fløves i længere Stk og af de benyttede Stør er den ene lidt tykkere end den anden. De lange Stk lægges nu horizontale med Jorden paa de over Størene anbragte Baand. Kun 3 eller 4 saadanne Stk lægges paa lignende anbragte Sveg i $\frac{1}{2}$ til $\frac{3}{4}$ Alens Afstand fra hinanden. Denne Sort Gjærder er dog kun at anvende for Kjør og Heste; Faar og Svin gaa let igjennem.

Replegjærder benyttes enkelte Steder, saa vel vesten som østenfjelds, blandt andre Steder langs med Jernbanelinjerne. At disse ere langt billigere end Skigjærderne, naar Skovens Odelæggelse ved de første tages i tilbørlig Betragtning, staar udenfor al Tvivl. Naar hertil benyttes Affaldshun fra Saugbrugene, blive disse ofte i Overflod tilstedeværende Materialier derved passende bragte i Anvendelse.

Paa flere Steder findes en Slags Gjærder, hvori Replegjærdet danner Grundlaget, i hvilket er indflettet fløvede Enerstøre eller andre seige Træsorter. De ere rigtignok meget tætte, benyttes derfor almindeligst om Haver, men forlange en stor Mængde fløvet Stør.

I Fjeldtrakterne og paa Bestandet Chermé mener jeg det Vestenfjelds, hvor Skovene dels mangle, dels ere udtonne, benyttes ei Skigjærder, derimod Buske- og Risgjærder, Stengjærder, Jordgjærder eller en Forening af den ene eller anden af disse. De ere forsaavidt fordelagtigere end de før nævnte, at de ikke ødelægge Skovene, men

ere gode Afledere for overskødige og skadelige Stene og Ugræsbuske.

Buskegjærderne ere ret anbefalelsesværdige naar dertil benyttes Ener og andre som Ugræs betragtede Markbuske, og ikke hele nedbuggede Trær, som undertiden anvendes. Eneren raadner meget sent, indtager et temmelig stort Volum og skyes for endel af Kreaturerne med sine Raale. Den er derfor at ansee som det bedste Fyldningsmateriale, ligesaa til de i Gjærdet nødvendige Stør, som dog falde noget kostbare hertil, da de som Hæstestør erholde en bedre Anvendelse. Disse Størs Anskaffelse ere altid en slem Ting med denne Sort Gjærder, da de, som tidt bemærket, bidrager til Skovens Odelæggelse. Rigtignok behøves kun $\frac{1}{5}$ til $\frac{1}{4}$ saa megen Stør til disse Gjærder som til Skigjærderne, og ingen Sveg, saa at de dog fortjene Forrangten for disse om de end optage lidt mere Plads; dog bør man holde sig med dem paa Steder, hvor ingen Gjærdes-Omslytninger hyppig finder Sted, da de vanskeligen kunne forflyttes. (Fortsættets.)

Arbejdshestens Røgt og Pleie.

(Fortsættelse fra No. 5.)

- d) God og velhøstet Foderhalm. Naar Halm skal med nogen Virkning forendel sættes i Stedet for Enghe, menes her ikke saa meget den almindelige Halm, hvorfra der, skjønt god, aarig og velhøstet, skal den dobbelte Vægt til, for at give samme Næring som Enghe, heller ikke Rug og Hvedehalm, hvilke helst bruges til Hestehækkelse, fordi de lade sig skjære finest, men her menes isærdeles mere end almindelig god Havre- eller Byghalm, som foruden at være velhøstet og græsrig ikke er stivt i Straetet; saadan Halm kan for en stor Del træde istedetfor Hø om Vinteren, naar Arbeidet kun er ringe. At der saavel med Hensyn til Hø som Kjernefodring bør tages Hensyn til den mere og mindre kjernefrie Tilstand, i hvilken Halmen kommer fra Træskloen, er en Selvfølge.
- e) Grønsfoder om Sommeren. Dersom her forudsættes, at Hestene Sommeren over gjøre dagligt og fuldstændigt Arbeide, vil Grønsfoder alene saameget mindre holde Hesten ved Kraft, som den især i Begyndelsen laxerer, og fordetmeste svæder og bliver mat efter det; imidlertid er en maadeholden Grønsfodring, selv under saadanne Omstændigheder, ikke alene sund for Arbejdshesten, naar Grønsfodret ikke er allfor ungt, men det kan tillige bespare Høet og en betydelig Del af Kjørenen, eller, om man hellere vil, en ikke ringe Del af begge, thi nogen Kjerne bør en daglig Arbejdshest til en enhver Tid have, og det er saaledes en Selvfølge, at saadanne Heste ikke kunne begaa dem paa Græs. Men

hvor Arbeidshestene kunne forskaanes for dagligt Arbejde en stor Del af Sommeren, idet der kan verles med Hestene (thi hvad samlet Arbejde en Brakmark eller andet kunde gjøre Forbring paa, vil den hurtig paafølgende Hulle igjen erstatte), kunne vi tillade os, ikke at give Kjerne til vore Arbeidsheste om Sommeren. Dgsaa ere vi nodte til, i en mere og mindre Grad, at lade det minste paa Kjerne en stor Del af Aaret, med Undtagelse af Foraarets Mark-Arbeidsdage, idet vi om Sommeren med større Fordel kunne holde flere Arbeidsheste paa Stald ved Grøn-fodring alene, dog altid med en afpasfet Tilgift, især i Forrlningen af noget Hø eller Halm, eller hvor Forholdene kræve, at Markerne skulle afgræses, fordi de ikke kunne aflaaes, da at lade dem gaa paa Græs, eller ved en Blanding af begge Dele. Hvor Hesteopdræt finder Sted, er forsaavidt Begrænsning i ethvert Tilfælde fordelagtig. De Heste derimod, som bruges til dagligt Arbejde om Sommeren, og som oftest baade Formiddag og Eftermiddag, og som allsaa til Grøn-foder tillige behøver Kjerne, gjør man bedst i at fodre om Middagen med denne imellem Haffelse, hvori der kun er staaret lidt Grønt, thi Kjernen forbrøies mindre godt mellem store Masser af Grøn-foder. Fodringen kan under disse Omstændigheder ikke godt overlades til den Første den Bedste, men maa idetmindste sættes i Gang af En, der er ovet i at vænne Kreaturer til forskjelligt Slags Foder; der hører Skjensomhed og Dvælle til at fodre Heste med Grøn-foder uden at der spildes for meget, som vilde komme til at savnes paa Høloftet, og naar de ikke skulle savne det nødvendige tørre Foder, hvad enten begge Dele gives særskilt eller blandet, langt eller i Haffelse, med eller uden Kjerne.

Istedetfor Havre som Hestefoder kan anvendes: a) Forskjellige andre Sædarters Kjerne, som Wrtter, Bønner eller Biffen, fremdeles Rug eller Boghvede. Man har i disse Henseende fremfor Alt at se efter Torveprisen paa de forskjellige Sædarter, for at bestemme sig for det fordelagtigste, og dernæst overvæie Kvantiteten og Ljensligheden for Hesten af den Sædart, der skal træde i Havrens Sted. Naaget de Alle med Fordel kunne bruges som Hestefoder, er det dog ikke til alle Heste, eller altid i Sædarten's naturlige Skiftelse, at de kunne anvendes uden Frygt for skadelig Følge; man har derfor at iagttage: Wrtter og Hestebønner bør ikke gives til unge Heste, hvis Udsvikling, som forhen bemærket, ikke bør ste for pludselig, og fordi man anser dette Slags Foder for at svække Hestens Dine i saa ung en Alder; Wrtter og Bønner ere derimod et meget passende Fodringsmiddel for ældre Heste, især i stræng Arbeidsid, Wrtterne straaes eller lægges i Blød 24 Timer før de bruges, hvorimod velholdte Hestebønner helst skjæres i Straet, ligesom Biffen; havren; med tørkede Biffen fodres sjeldnere.

Rug er ligesaavel et hidsende Foder som Bølg-sæden, og kan let volde Kolik; for at undgaa dette udblødes den 12 Timer før man fodrer med den, og den er da, brugt forholdsvis efter Havre, et kraftigt og styrkende Fodringsmiddel, dog bør man ligesaalidt give Rug som Kjerne af Bølg-sæd til unge Heste, som ikke have fuldbendt Tandskiftet. Med Byg, Boghvede, og naar Hvede i et sjældent Tilfælde med Fordel kan bruges som Hestefoder, behøves mindst Forsigtighed, dog er det ikke alle Heste, som ligegodt fordrage Bygget, naar der skal fodres stærkt; naar Byg med Omhu gjøres til grøn Malt, fæder det stærkt. I Eng-land bruger man nu helst at udbløde Kjernen af hvilken som helst Sædort som bruges istedetfor Havre. b) Klid af Hvede eller Rug. Naar Hvedekliid bruges som en Tilfætning til andet Kjernefoder, og fortyndet med lidt Vand, er det ligesaa styrkende som sundt for Heste. Af Rugkliid taaler Hesten i ethvert Tilfælde ikke saameget som af Hvedekliid. c) Gulerødder, Rotabaga og Run-felroer ere baade sunde og nærende for Heste, naar de ere tilbørlig tilberedte og Arbejdet ikke er for strængt; der maa imidlertid fodres godt med Hø til dem. d) Dgsaa Poteter have alt længe været brugte som et ikke ufordelagtigt Foderfurrugat til Arbeidsheste om Vinteren, dog staa de tilbage for Gulerødder og de nævnte Roer. Det vil isvrigt let indsees, at der med de under b, c og d nævnte Surrugater efter Omstændighederne tillige maa gives Hø eller Kjerne, eller lidt af begge, og at det alt er meget, at de kunne tjene til at afgive baade et sundt og styrkende Foder i Forening med disse, og tjene til at bespare megen Kjerne, naar den er for kostbar; den Beføstning, der er forenet med Tilberedelsen betales da rigeligt. Der vilde ufordres en altfor stor Masse af Rodfrugter, naar disse skulle ganske erstatte Kjernefoder og Hø, og Hestens Mave er ikke, saaledes som de drøytiggende Dyrs, indrettet efter at tage imod saa stor og safrig en Fodermasse. Den samme Grund finder, dog i nogen mindre Grad, Sted med Hensyn til Grøn-fodring for Arbeidshesten, som daglig bruges baade Formiddag og Eftermiddag. Skjønt Hestene ere lettere at vænne til kogte eller dampede Poteter, naar disse strax haffes, affjøles og blandes noie med Haffelse, og de i denne Tilstand tillige sætte Fordsielses-Medfaberne mindre i Bevægelse, saa foretrækkes dog almindelig de raa Poteter formedelst Brændebesparelsen, og fordi det er vanskeligt at holde de kogte Poteter fri for Syre og Krybberne tilbørlig rene og friske.

Med Hensyn til de her nævnte Rodfrugter som Fodermidler for Heste, maa det erindres, at de forudsættes Alle at være af fuldbommen god Bestaffenhed og Renhed, ligesom og at den forskjellige Slags Kjerne ikke bruges forend den efter Indhøstning har uddampet og er bleven tør, i modsat Fald kan den let volde Kolik og lignende Sygdomme.

Angaaende den nærmere Bestemmelse om Størrelsen af de daglige Givter, saavel af de her som forhen nævnte Surrugat-Fodermidler istedetfor

Enghe og Havre, henvises til Sammenlignings-
Bærdien imellem de almindeligste Fodermidler og
de der gjorte Bemærkninger. Som Exempler an-
føres: Naar man om Sommeren ved Grønfo-
bring paa Stald vil lade sine Arbeidsheste, som
daglig bruges, beholde $\frac{1}{3}$ af det sædvanlige Hø,
og det Halve af Havren, maa man til; 3 a 4 Pd.
Hø, 5 Pd. Havre og 2 Pd. Haffelse give daglig
60 Pd. Grønklover; skal Rodfrugter erstatte 60
Procent af Havren om Vinteren, maa man til
10 Pd. Hø og 4 Pd. Havre give 22 til 24 Pd.
Poteter, 27 til 30 Pd. Gulerødder eller Kaal-
rabi og 30 til 33 Pd. Kunkelrøer foruden den
passende Tilgift af Haffelse, dog kan en Del af
Høet her bespares, naar Fodringshalmen er meget
god til dette Brug.

Foderets Tilberedning. Naar man fodrer
med Hø og Havre, finder ingen videre Tilbere-
delse Sted, end at man til enhver Tid maa holde
begge Dele fri for Stov og al Slags Urenlig-
hed; Høet maa pusles og til Havren maa bruges
Stovsfold for den blandes med Haffelsen, som
neppe bør holde $\frac{1}{2}$ Tomme i Længden. Efter
det Fodermaal, der i det Foregaaende er opgivet
som nødvendig til gode Arbeidshestes Forpleining,
vil Havren og Haffelsen til et Hestefoder omtrent-
lig holde Maal sammen. Skjønt de ere meget for-
forskjellige i Bægten; naar Blandingen er foregaaet
hører det til en ordenlig Fodring, at den befug-
tes noget i Krybben, blot saameget, at den faar
det Sammenhold, at Hestene ikke kunne pusle Haf-
felsen fra Havren. I England anser man det i
den nyere Tid for en fuldkomnere Fodringsmaade
at skjære Høet i Haffelse i Forening med Hal-
men, og deri blande Kjørnen efter det Maal,
der bestemmes; det saaledes sammenblandede Fo-
der af Kjørne, Hø og Halm, befugtes som sæd-
vanligt med Vand, hvort lidt Salt er opløst; det
er tillige herved at bemærke, at Høets og Hal-
mens Forhold ved denne Fodringsmaade forandres
saaledes, at man bespares $\frac{1}{3}$, henimod det Halve
af det ellers fornødne Hø og erstatter det ved
Tillæg af Halm, uden at Hestene ansees for at
tage noget ved ikke at faa den større Portion Hø
langt. Paa denne Maade spildes ikke alene intet
af det kostbare Hø, men der bespares tillige meget
og Hesten fordoier sit Foder lettere og fuldkom-
nere, og da den fortærer det hurtigere, vinder den
mere Tid til Ro og Hvile; disse Fordele sætter
man saa stor Pris paa, at det derved noget for-
merede Arbeide ikke kan komme i Betragtning.
Naar den Havre, man bestemmer til Hestefoder,
har staaet omtrent ens paa Marken, og man ved
Prøvetræksning nogenlunde har udfundet Sædens
Bægt i Forhold til Regene, og kan helde disse
frie for Utoer, er det under saadanne Omstændig-
hederne meget mere fordelagtigt at skjære Havren
i Straaet til Haffelse, Fodret forbedres for Hest-
ten og Træskelønnen bespares for Herren.

At give Brød paa Marken i Vøietiden og
paa Reiser, medens Følsene nyde en Forfriskning,
er som et kort og kraftigt Foder ikke usædvanligt,
dog bruges som oftest hertil af Husets sædvanlige
Brød. Noget andet er det, at man med god og

fordelagtig Virkning vil have befundet, at Kjørne
forvandet til Hestebrod, afgiver et almindeligvis
fordelagtigere Hestefoder end Kjørnen i sin natur-
lige Tilstand. Sagen er imidlertid endnu ikke un-
derkastet saa nøagtige Undersøgelser, at den kan
 anbefales til almindelig Efterligning. Man an-
vender helst en Blanding, f. Ex. af Rug, Væter
og Havre, som man, efterat den er straaet eller
grøvmalet, lægger i en Deig med mere Surdeig,
end til andet Brød, lader det gjære og bager det.
Naar dette Hestebrod er tilstrækkelig lort, skjæres
og haffes det smaat, blandes godt med Haffelsen
og befugtes. En Mand ved Navn Forke beretter,
at han med et saadant Brød til $7\frac{1}{2}$ Pd. fuld-
kommen har erstattet den ellers daglige Kjørne
til Hestene af 11 Pd., halv Havre, halv Byg.
En Anden, ved Navn Behm paaftaar endog at
have bespart den halve Kjørne ved at fodre med
Brød, og med samme Virkning. I Preussen er
det ikke usædvanligt, at Kavalleriheste gives smaa
bagte Væterbrød til 1 Pd., som Erstatning for 2
Pd. Havre, og i Sverig fodres Hestene meget
med Brød.

Naar man om Vinteren vil bruge Rodfrug-
ter til at udgjøre en Part af Hestefodret, maa
disse være godt opbevarede og fuldkomnere rene;
de maa omhyggelig vaskes og smaa haffes. De
raa Kartofler maa aldrig ligge længe i haffet
Tilstand, men opfodres strax efterat de ere hak-
kede og flere foretrække paa denne Maade at
give Rodfrugter i Haffelse, hvilket med kogte Kar-
tofler altid bør være Tilfældet. Fra en stor
Gaard i Mecklenborg berettes imidlertid, at
man i mange Aar havde brugt den Maade blot
at vasse Kartoflerne og derefter give dem ubak-
kede til Hestene, der har befundet sig vel derved;
Haffelsen med derefter fornøden Kjørne blev givet
særskilt. Dersom Kartoffelfodringen skulde be-
findes at gjøre Summerne omme, eller sure, af-
pensles de med Eddike og Vand og lidt Salt;
det hændes dog undertiden, at der gives Heste,
som man slet ikke kan vænne til Kartofler.

Fodertid. Hovedtiden er Morgen, Middag
og Aften, man indretter imidlertid Foderportio-
nerne med Hensyn til den Tid Hestene have at
staa paa Stald i, men selv naar det hændes, at
de en hel Dag ikke ere ude, indretter man dog
Fodrungen efter, at de til de nævnte 3 Tider kunne
have en samlet Eddetid af et Par Timer, om Mor-
genen og om Aftenen lidt mere, om man endog,
som en ordentlig Fodring kræver, giver lidt for
ad Gangen, og tilbageholder et Foder til Mellem-
tiderne mellem Morgen og Middag, og Middag
og Aften paa de Dage, de staa inde, uagtet disse
Mellemtider for en større Del maa ansees mere
offret til Hvile end til Arbeide. Nattefodret ansees
som et mindre og særskilt Foder, og bør alminde-
ligvis kun bestaa af Langfoder, enten saa god
Halm, man til dette Brug kan søge ud, eller isald
man af den daglige Portion Hø, enten den gives
lang eller i Haffelse, vil forbeholde en Smule til
Natten. Man maa paa den ene Side indrette
det saaledes, at Hestene daglig fortære det for
dem bestemte Foder, og paa den anden Side af-

nomisere saaledes med Tiden, at de kunne have deres Foder opædt en lille halv Time før de træfkes ud til Arbejdet; men Hensyn hertil er det hensigtsmæssigt, naar Middagsstunden i den travle Tid er for kort, da at give mere af Kjerne og mindre af Haffelse, og siden oprette Kjøretabet ved mere Haffelse og mindre Kjerne til Aftenfoder. Til Kjøretaben maa man indrette sig en lille Dsekop, som holder sit bestemte Maal efter det enkelte Foders Kjøretabet. Komme Hestene svebdige hjem fra Arbejdet, bør de ikke fodres strax, man maa idetmindste lade henvædet et Kvarters Tid gaa hen; kan man ikke dette, maa det Foder, de i denne Tilstand fare i, helst være lidt sø. Naar man om Sommeren fodrer sine daglige Arbeidsheste med Grønfoeder, og altsaa dog maa give Kjerne tilhjælp, gives denne, som forhen bemærket, ligeledes bedst til Middagsfodret.

Vanding. Hesten bør vandes 3 Gange daglig, helst naar den har fortæret sin Foderportion halvt, og aldrig naar den efter anstrængt Arbejde er svedig; jo oftere Hesten vandes, jo mindre udsættes den for paa engang at drikke for meget, hvilket især kan virke til Skade, naar den kommer fra Arbejdet. Fodres med Grønfoeder eller Rodvarter, vandes helst før Hesten skal i Selen, og først efter at den har fortæret sit Foder af det nævnte Slags. Vandets Beskaffenhed har Indflydelse paa Hestens Sundhed; Vand som strammer, og blot Kildevand, som ikke er for koldt, eller Parkvand, som staar paa Ler, og er sødt, bekommer Hestene bedst; de vænne sig vel til mindre godt Vand, men haardt og for koldt Vand vil til enhver Tid have mindre gavnlig Indflydelse paa dem, det sidste i saa meget højere Grad, som Hesten er varm til, og man maa derfor, især ved Reiser, være meget forsigtig med at vande. Det er en Forsigtighed, naar Hesten er paa Reise, at lade Kulden af for koldt Vand ved en Ubetydelighed af varmt Vand, og i Sommerens Hede at blande en ringe Del Hvedeklid eller Mel imellem, ligesom det til enhver Tid er godt at blande af og til nogle Fingfulde Bygstraa i Vandet. Skulde disse Bemærkninger findes for omstændelige ved saa simpel en Ting som Hestens Vanding, der almindeligvis pleier at foregaa uden nogen Slags Betænkning, bedes erindret, at Talen er her om Heste, paa hvis varige Sundhed man sætter Pris, og at der er lagt Grund til mangen Hests Sygdom og fortidlige Død ved en uforsigtig Vanding, uagtet Folgerne ikke strax have vist sig.

Salt. Uagtet Heste ikke af Naturen have saa stort Forlangende efter Salt, som enten Hornkvæget eller Faaret, saa have de dog altid godt af noget Salt, især er dette fornødent, naar Foderet er mindre fordøjeligt, f. Ex. Rodfrugter. Sædvanlig gives en Hest 4 a 5 Lod Salt engang om Ugen, opløst i Vand.

Strøning. Man bør hver Aften give Hesten ren, tør og tilstrækkelig Stroelse. Den urene Stroehalm maa hver Morgen, især om Sommeren, tages bort, om Vinteren kan den ved en rigeligere Stroelse bedre holdes inde et Par Dage. Den

renere Del af Stroelsen kan hver Morgen føres ind under Krybben, saaledes at den ikke kan spærkes ud*), dog bør man, naar Hesten staar inde hele Dagen, lade saameget Halm under Fodderne, at Hovene, Nerver og Sener ikke skulle lide under den haarde Stenbro. Man regner 4 til 5 Pd. Halm til rigelig Stroelse for en Hest om Dagen; dog kan man, ved som ovenmeldt, at holde den rene tilbage, ogsaa lade sig igjennem med 3 Pd. Stroelse om Dagen.

(Forfætted)

Jæfældere i Amerika.

Disse opføres gjerne over Jorden af 1½ Alen tykke Bægge af Torv, der lægges i Forband som Mursten. Mellemrummene stoppes med Sagflis, og udvendig kommer en Bordklædning med Dver- og Underliggere. Torven bør være løs og trævlet. Gulvet gjøres enten af Træ eller bedre af Torv i en Alens Høide. Ovenpaa Jæfælderen kommer et tykt Halmtag, og den forsynes med en dobbelt Dør, der vender mod Nord; Mellemrummene mellem Dørene udfyldes med Halm, der ved Hjælp af gammelt Pinned eller Seilgarn kan befæstes til den ene Dør. Umiddelbart ovenpaa Jæfældes med Halm, Haffelse eller Sagflis, saaledes at denne paa alle Kanter omgives af flette Varmeludere.

Indlandet.

Christiania. Ved Kgl. Resol. af 27de Jan. sidstleden er det naadigst bestemt: 1) At en Kommission nedlægges, for at afgive Betænkning og i Tilfælde indkomme med Forslag til Bestemmelser angaaende følgende Gjenstande: a. Egtefættens Indgaaelse og Oplosning, navnlig Frastiltes Udgang til at indgaa nyt Egtefætt; b. Skiftemaal og Opsolution i Forhold til Alterens Sakramente; c. Konfirmation; d. Menighedsraad; e. Troesbættens Form i Alterbogen og Lærebøgerne; f. Geistliges Afstedigelse; g. Forandringer i Discenterloven. 2) At Departementet for Kirke og Undervisningsvæsenet bemyndiges til at afgive Betænkning og Forslag angaaende enkelte andre ikke i det foregaaende nævnte kirkelige Gjenstande, naar det findes at være af særlig Interesse, at de undergives Kommissionens Behandling. 3. At ligeledes Kommissionen, forsaavidt den finder det af Bigtighed, at noget andet kirkeligt Anliggende, end de ovennævnte, for Tiden kommer under Behandling, bemyndiges til derom at afgive Betænkning og Forslag. 4. At til Medlemmer af denne Kommission naadigst udværges Biskop i Christiania Stift Jens Lauritz Arny, K. St. D. D., som Formand, Høstleretsassessor U. N. Mogensfeldt, K. St. D. D., Provst i øvre Thele-

*) Geisf vælges dog hertil en fet grade i Stalben.

markens vestfjeldske Provsti, Sognepræst til Hviders-
 ejd Halvor Olsen Folketoad, Provst i vestre Borges-
 bysels Provsti, Sognepræst til Raade Peter Freder-
 rik Basse, Bureauchef og Konst. Kriminaldommer
 Christoffer Hansen, Sognepræst til Levanger, Ole
 Berg, Trediepræst i Christiania Jørgen Johan Tand-
 berg, Gaardbruger Christopher Evans og Gaard-
 bruger Niels Gjelstad. 5. At denne Kommission
 bemyndiges til ved direkte Korrespondance med ved-
 kommende Autoriteter og Embedsmænd at indhente
 de til Udførelsen af dens Hverv fornødne Oplysnin-
 ger og Forklaringer. 6. At Medlemmerne af Kom-
 missionen, der har at sammentræde i Christiania,
 paa Reisen i samme Anliggender tilstaaes Skyds- og
 Diætgodtgjørelse, som for Storthingsmænd bestemt.

— I Meddelelsen i forrige No. om Almuskole-
 kommissionen forekomme nogle vildledende Feil, som
 Provst Folketoad har berigtiget. Saaledes hedder
 det med Hensyn til den høiere Almskole, at Ud-
 gifterne til den tænkes i Almindelighed baarne for
 det Halve af „Skolen.“ Dette er urigtigt; thi istæ-
 detfor „Skolen“ skal staa Staten. Videre hedder det,
 at Bestyrelsen dannes af Fogden og den af Præ-
 sterne i Fogderiet, som Biskoppen dertil udvalger.
 Ogsaa dette er feilagtigt; thi Bestyrelsen er tænkt
 bestaaende af Fogden og den af „Provsterne“ i Fog-
 deriet, som Biskoppen overdrager dette Hverv. End-
 videre er det Kirkedepartementet, ikke Indredeparte-
 mentet, som skal bestikke Skolereferenterne.

Fra Balders skrives om et Ulykkestilfælde,
 som handte der den 19de Januar. Niels Skrutvold,
 Driftsbønde og Høstelar, af en rig og særdeles an-
 seet Familie, havde det tilfælles med sine Kolleger,
 at al hans Higen stod til den spræreste Hest. En
 brav Hoppe, han var Eier af, byttede han derfor
 bort, og da han gav 100 Spd. imellem, kan man
 skjønne, han maatte faa noget, som var apparte prækt,
 hvilket ogsaa snart stadfæstede sig. Thi da Niels kom
 kjørende i en Epidestade, for at vise denne Marie-
 teten frem, sprang Hesten ned og slængte sin Herre
 mod en Grindholpe saa voldsomt, at han efter fire
 Timer opgav Anden. Den Udsode var ikke syn-
 derlig bevant i Skrivekunsten, og imedens derfor hans
 Arvinger have meget at udsætte paa hans efterladte
 Regnskaber, ere hans Kreditorer i dette Stykke sær-
 deles tilfredse.

Fra Porsgrund meddeles følgende: Her
 den 18de Januar. Igaar aften handte sig her den
 sorgelige Ulykke, at en Arbeidsmand her paa Ete-
 det, Peder Andersen Sjøtvedt, endte sine Dage ved
 en pludselig Død, idet han paa Jern mellem Bold
 og Hare piggede sig frem paa en Kjælle, indtil han,
 omgivet af tyk Taage, gled ud i aabent Vand ved
 Herre-Ebens Munding, hvor man idagmorges fandt
 hans Lig under kun 8 Fods Vand. Ulykken er
 saameget mere at beklage, som Manden var i smaa
 Aaar og efterlader sig Kone og 3 Børn, af hvilke
 den ældste er kun omtrent 7 Aar gammel; og des-
 uden gaar Konen hoist frugtommelig. Denne Gang
 skal man dog ikke give Brændevinet Skylden for
 Ulykken; thi den Hedengangne var en særdeles ordent-
 lig og religiøs Mand, som havde Alky for spiri-
 tuose Drikke af hvilketomhelst Slags.

Udlandet.

Bayerns Kongen har besluttet personlig at
 aabne Kamrene med en Trentale.

England. „Times“ holder i en ny Artikel
 om det italienske Spørgsmaal fast ved sin gjenta-
 gende udtalte Anskuelse, at England vil afholde sig
 fra enhver Indblanding i de italienske Anliggender.
 „Morning Post“ derimod, der som bekendt er Lord
 Palmerstons Organ, udtaler sig meget bestemt til
 Gavn for en Partitagelse fra den italienske Sag fra
 Englands Side. I Aaret 1848, hedder det i dette
 Blad, vare Neapolitanerne bleve offrede for Fran-
 rigs Skinsyge mod England, nu vilde Lombarder,
 hvis den af Times anbefalede Politik skulde besæt-
 ges, paa samme Maade blive Offere for Englands
 Skinsyge mod Frankrig.

Frankrig. „Constitutionell“ Meddelelse, at
 foruden Frankrig ogsaa England og Rusland have
 indlagt Protest mod Østerrigs Fremfærd i de fer-
 disse Anliggender stadfæstet af en Korrespondent i
 Berlin.

Østerrig. „Osterr. Zeitung“ melder, at Kei-
 seren skal have yttret sig foruroligende saagaende
 den politiske Stilling. — Ifølge Efterretninger fra
 Belgien af 23de ds. har Fyrst Milosch under Ka-
 noutorden betraadt Serbiens Grund ved Negotin.

Sardinien. Bladene bekræftige sig vedbliv-
 vende med Prindsesse Clotilde, og der fortæller, at
 den russiske Keiserindemoder allerede for to Aar siden
 har sagt: „Ulykkelig den Fyrste, som faar denne
 Prindsesse tilagte og lykkelig den Fyrstinde, der
 engang kan kalde hende Datter.“ „Patrie“ medde-
 ler følgende Skildring af Prindsessen: „Hun er
 Piemontesernes Afgud; hendes Fysognomi er i høieste
 Grad tiltalende, og Udtrykket i hendes Ansigt er
 ligesaa yndigt som sympatetisk; hendes Blod er ædelt,
 hendes Hjerte sølelsesfuldt, og hun har en fin dan-
 net Mand. Jeg overdriver ikke, naar jeg siger Dem,
 at hun tiltrods for sin store Ungdom er en sand
 Moder for sine Brødre. Hun opfylder paa det Stræn-
 gste alle Pligter, og hver Dag i hendes Liv beteg-
 nes af en velgjørende Handling. Hun bekræftiger sig
 i Særdeleshed med Skoler og Almsyler, og vil i
 denne Hensigt værdigt kappes med Deres ophøiede
 Keiserinde. — Søndag den 30te f. M. fandt den
 høitidelige Formåling Sted, og Prindsens og Prind-
 sestens Afreise foregik Dagen derefter. Sardi-
 nien agter, efter hvad man beretter fra Turin, at
 afslutte et Laan til Beløb efter Regle paa 50, efter
 Andre andre 200 Millioner Franks, til hvis Dæk-
 kelse i første Fald Salget af Genua-Turin-Jernban-
 nen, i det andet en samtidig i London, Paris og
 Turin udstedendes offentlig Subskription under den
 franske Regjerings Garanti skulde tjene.

Italien. I Mailand har der igjen været
 Uroligheder, og 60 Individer ere bleve arresterede.
 Der skaar nu ikke mindre end 4 Armekorps i Lom-
 bardiet og den samlede Styrke udgjør nu over 120,000
 Mand. Kroen i Genyterne er stor. Der har været
 bekræftet en Alliance mellem Frankrig og Sardinien
 saavel til Angreb som Forsvar, og medens nogle
 Blade med Bestemthed udtale sig om Tilværelsen af

en saadan Alliance, benægtes det igjen af andre. — Kongen af Neapel lider af et Sygdomstilfælde, der henfatter ham i en fuldkommen apatisk, dødlignende Tilstand. Det neapolitanske Despoties uhyllelige Martyrer, der efter et uforskyldt elleveaarigt Fængsel benaadedes med Forvisning, ere allerede affendte, og selv de, der have afflaaet at modtage Benaadningen, ere tvungne til at dese de Dvriges Skjæbne.

Fra Portugal meldes, at den af Frankrig i Anledning af Charles-Georges-Sagen forlangte Sum 14,000 £, er bleven udbetalt uden Videre.

Bærums og Afters Landboforening afholder Møde i Sandvigen Fredag den 18de Februar 1859, Kl. 3 Eftermiddag. Valg paa Bestyrelse vil foregaa.

Kunsten

At temme vilde Hester

af den berømte Hestetemmer F. S. Marey. Oversat af Schröder paa Voll. Faaes hos W. C. Fabritius i Christiania. Pris 12 $\text{\$}$.

Christiania Bemolles Fabrikata:

Svovlsyrede Ben (sur fosforsur Kalk) a 4 Skill. pr. Pund. med fri Emballage. Heraf anvendes 80 Pund til 1 Maal Jord, (2500 $\square$ -Alen) for 2 Aar.

Efter indkomne Beretninger fra Kjøbere af Fabrikatet, har 80 Pund til 1 Maal Jord for Vaarsæd givet et „tilfredsstillende“ Udbytte — anvendt som Dvergjødning paa nyt Græsland uden forudgaaet Gjødning, endog paa simpel Jord, givet en „ualmindelig“ Mængde Ho — anvendt til Turnips og Gulerødder givet en „meget god“ Høst — anvendt til Potetes har det givet et „brillant“ Udbytte — og anvendt som Dvergjødning paa en ikke gjødslet Rugager gav det „udmærket“ Udbytte af Rug og samme Høst et fuldstændigt Slet Klover.

Pulveriserede Ben a 3 Skill. pr. Pund. Heraf er 150 Pund med Fordel været anvendt til 1 Maal Jord og skal virke i 4 Aar.

Finknuste Ben a 2 Skill. pr. Pund. Heraf anvendes 400 Pund paa 1 Maal Jord og virker i 6 Aar.

Efter indkommen Beretning fra en Kjøber, der anvendte kun 300 Pund til 1 Maal, avledes Byg, der veiede sans med Korfornet 182 Pund pr. Tønde, og gav omtrent 18 Følb.

Grovknuste Ben a 1½ Skill. pr. Pund. Heraf anvendes 600 Pund pr. Maal og skal virke fordelagtigt i 6 Aar og maasse længere.

Dampede, knuste Ben a 2 Skill. pr. Pund kan ogsaa leveres, men da disse maa ansees for simple og mindre fordelagtige end raa knuste Ben, leveres de kun efter forudgaaet Bestilling.

Dvenstaaende Fabrikata har jeg nu oparbejdet, og bedes udenbys Ordre adresserede til Hans Walling, Drammensveien No 22.

For Jorddyrkere.

Agte peruanisk Guano i Sække paa omkring 160 Pd. til 3 Spd. 15 $\text{\$}$ for 100 Pd.

Sur fosforsur Kalk } fra Hr. S. Wallings Benz-
Pulveriserede Ben } molle til Fabrikpriser: 4,
Finknuste do. } 3, 2 og 1½ $\text{\$}$ pr. Pd.
Grovknuste do. }
Chilifalpetet (Salpetersurt Natron) til 4 Spd. 84 $\text{\$}$ for 100 Pd.

Svovlsyre,
Nyt Græsfrø: Klover, rødt, schlesisk, Do, hvidt, schlesisk samt Timotei selges af Undertegnebe. Altsid-Klover og Vikter ventes til Foraaret. Bestillinger, ledsaget af det omtrentlige tilsvarende Beløb, udføres snarest mulig. Brugsanvisninger for Guano, Bengjødning og Chilifalpetet udleveres frit.

Christiania den 12te Januar 1859.

Joh. P. Olsen,
Skippergaden No. 4.

Christiania Kornpriser.

In den Landst

Hvede, 3½ a 5½ Spd. Intet solgt.
Rug, 16 $\text{\$}$ a 17 $\text{\$}$.
Byg, 11 $\text{\$}$ a 14 $\text{\$}$.
Havre 8 $\text{\$}$.

Udenlandst

Rug østersøst 4 Spd. a 4 Spd. 1 $\text{\$}$.
Rug dansk 17 $\text{\$}$ 12 $\text{\$}$ a 18 $\text{\$}$ 6 $\text{\$}$.
Byg 2radgt 15 a 16 $\text{\$}$.
Erter 4 a 5 Spd.
Hvede 5 Spd. 1 $\text{\$}$ 12 $\text{\$}$ a 5½ Spd.

Christiania Fiskepriser.

Skib, Klobnd. 6½ Spd. pr. Td.
Skib, stor Mid. 6 Spd. pr. Td.
Skib, smaa do. 5 Spd.
Skib, stor Christ. 4½ a 4½ Spd. pr. Td.
Skib, smaa do. 3 Spd. pr. Td.
Storset 1 Spd. a 1 Spd. 6 $\text{\$}$ pr. Bog.
Middelsæt 4 $\text{\$}$ pr. Bog.
Smaaæt 3 $\text{\$}$ 12 $\text{\$}$ pr. Bog.
Røbfiske 6 $\text{\$}$ 12 $\text{\$}$.

Følgeblad til Skilling-Magazinet.

Christiania.

Trykt og forlagt af W. C. Fabritius.